

Medlemsbladet

UPPSALA SENIORUNIVERSITET

ÅRGÅNG 34 NR 5 DEC 2012

Kallelse till
årsmötet
sid 2

CLEARCHANNEL

Uppsala
Senioruniversitet
Portalgatan 2 A, Postadress: Box 295, 751 08 Uppsala
Telefon 018-24 35 01, www.ssu.se

Program

Vårterminen 2013

Föreläsningar • Studiecirklar

Folkuniversitetet
Årsmöteskommittén vid Uppsala seniorstitut
Länssamfundet för utbildning och folkuniversitet

Medlemsbladet

Medlemsinformation för Uppsala Senioruniversitet. Utkommer med fem nummer per år.
Ansvarig utgivare: Ulla Myhrman
Redaktörer: Karin Carlsson, Sig-Britt Edéll, Inger Hammer, Anders Källström, Agneta Sundelöf, Margareta Westin
Tryckeri: Wikströms Tryckeri AB, Uppsala
ISSN: 1651-0445

Uppsala Senioruniversitet

Org nr 81 76 02-4969
Ordförande: Ulla Myhrman

Sekretariat:

Expedition: Portalgatan 2A
Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Telefon: 018-24 35 01
Öppettider: mån-fre kl. 10.00–12.00
E-post: usu@folkuniversitetet.se
Webbplats: www.usu.se
Malin Åkerblom, ordförande
018-32 07 34 (hem)

USU:s årsavgift. För att delta i USU:s aktiviteter måste Du ha betalat årsavgiften 200 kronor. Den betalas en gång per år helst under oktober–november och gäller följande kalenderår.

Plusgiro

För årsavgift: 19 74 24-5
För cirklar och föreläsningar: 39 70 67-0
För resor och studiebesök: 498 69 81-1

Meddela adressändring. Det är viktigt att USU:s expedition har rätt adress till sina medlemmar så att informationen går fram. Glöm därför inte att meddela ändringar av e-post, annan adress och telefonnummer till expeditionen.

WWW.USU.SE

Omslagsbild: Gatubild från Uppsala
Foto: Inger Hammer

God Jul
önskar redaktionen

Årsmötet närmar sig

Det är aktuellt att börja summera året som gått. Vi kan se många ljuspunkter men också några svårigheter som måste tacklas.

Våra tisdagsföreläsningar har under året vid flera tillfällen lockat så stora medlemsskaror att alla inte fått plats i salen. Vi gläds naturligtvis åt att programmen är publikdragande men beklagar att inte alla medlemmar som vill delta i föreläsningarna får plats. Styrelsen har tagit upp frågan och skall undersöka möjligheten att finna alternativa centralt belägna lokaler med större kapacitet.

Våra studiecirkelar är en viktig del av programverksamheten. Som tidigare nämnts så har vi under hösten tvingats ställa in flera cirkelar p.g.a. för få anmälningar. Detta är naturligtvis olyckligt av flera skäl. Ett aktivt deltagande i en studiecirkel kan vara stimulerande och utvecklande. Och hjärnan behöver enligt forskningen utmaningar för att fortsätta utvecklas! Ett sätt att åstadkomma detta kan vara att gå på en intressant studiecirkel. Kanske hittar ni några cirkelar att engagera er i när ni i detta nummer av Medlemsbladet kan studera vårens fina programutbud.

Årsmötet för Uppsala Senioruniversitet äger rum den 15 mars 2013. En kallelse till årsmötet återfinns nedan. Boka in tiden redan nu i era almanackor.

Slutligen vill jag tacka er alla för den gånga höstterminen och för ert engagemang i vår verksamhet. Med alla våra ideellt arbetande funktionärer och alla våra medlemmars intresse och deltagande i vår verksamhet skapar vi tillsammans ett fantastiskt fint senioruniversitet i Uppsala.

Jag önskar er alla en God Jul och på återseende i vår.

Ulla Myhrman
ordförande

Kallelse

till föreningen Uppsala Senioruniversitets årsmöte
fredagen den 15 mars 2013 kl 13.00
i Missionskyrkan, Tovensalen

Ärenden enligt stadgarna

Motioner som medlemmar önskar få behandlade på årsmötet
skall vara styrelsen tillhanda senast den 1 februari 2013.
Motioner sänds till USU:s expedition, Box 386, 751 06 Uppsala.

Uppsala den 6 november 2012
Styrelsen

Tisdagsföreläsningar

11 december

Jörgen Bohlin

Samerna i det svenska samhället

Gästvärd: Eva Willén

Föreläsningarna äger oftast rum kl. 13.15 i sal X universitetshuset. De beräknas pågå till ca kl. 14.00 varefter möjlighet till frågor ges fram till ca 14.30. Hörselslinga finns i alla lokalerna. Sal X kan nås med hiss från universitetshusets baksida med ingång från S:t Olofsgatan.

Kom i god tid

Många av tisdagsföreläsningarna blir snabbt fullsatta.

Nästa nummer av tidningen utkommer den 28/2
Manusstopp 31/1

RESOR OCH STUDIEBESÖK

Söndag 13 januari

Stolthet och fördom – utställning och föreläsningar

Nationalmuseum.

Utställningen handlar om villkor och möjligheter för kvinnliga konstnärer i Frankrike och Sverige 1750–1860.

Från att ha varit beroende av mäns välvilja för att nå framgång går kvinnorna sakta men säkert mot en alltmer professionell yrkesroll.

Tre föreläsningar ges på temat ”Om konstnärsrollens professionalisering i Sverige under 1800-talet” av Eva-Lena Bengtsson, Barbro Werkmäster och Bo Lundström.

Barbro Werkmäster har lett många studiecirkel inom USU. Det har bl.a. resulterat i USU-rapport nr 13 ”Kvinna och konstnär”.

Tider:

09.30 Avresa från S:t Eriks torg

11.15 Guidad visning av utställningen.

Därefter lunch på egen bekostnad i museirestaurangen

13.00–15.00 Föreläsningar

15.15 Hemresa med ankomst till Uppsala ca kl. 17.00

Pris: 350 kr (inkl. resa, entré, guidning, seminarium)

Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, tfn 018-24 35 01

Första anmälningsdag: 11 december

Ansvariga: Brittmari Ekholm,

073-154 28 26 och

Gudrun Bäckström, 070-347 14 03

Söndag 10 mars

Hjälp sökes

Orienteatern

En nyskriven musikal med text av Kristina Lugn, musik Benny Andersson och regi Lars Rudolfsson.

Två medelålders bönder som är bröder brottas i sin övergivenhet förgäves med såväl de existentiella frågorna som hushållsarbetet. Efter att ha larmat lokalpressen utlovas de hjälp av en mor, hennes dotter och en get. Sedan går allt åt helvete på ett sätt som ni inte kan föreställa er. På scenen: Johan Ulveson, Sofia Pekkari, Magnus Roosman och Suzanne Berdino samt en rad olika djur.

Information under bussresan: Maj Aldskogius

Tider:

13.00 Avresa från S:t Eriks torg

15.00 Föreställningen börjar

Hemresa efter föreställningens slut.

Åter i Uppsala ca kl. 19.00

Pris: 530 kr

Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat 018-24 35 01

Första anmälningsdag: 9 jan. 2013

Ansvariga: Gudrun Bäckström, tfn 070-347 14 03 och Mia Virving, tfn 070-968 76 36

Fredag 5 april

Turandot av Puccini

Operan

Puccinis musik till den blodiga sagan om Turandot och hennes friare är skimrande vacker, dramatisk och djupt rörande. Döden är lika närvarande i operan som i tonsättarens eget liv – Turandot är hans oavslutade verk som skrevs på dödsbädden 1924 och fullbordades av Franco Alfano.

Tenorarien Nessun Dorma är en av operavärldens mest älskade.

Medverkande: Nina Stemme/Tamara Mancini, Magnus Kyhle, Michael Schmidberger, Ricardi Massi m.fl.

Dirigent: Thomas Söndergaard/Massimo Zanetti

Tider:

17.00 Avresa från S:t Eriks torg

19.00 Föreställningen börjar

22.00 ca Hemresa

Pris: 675 kr

Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, tfn 018-24 35 01

Första anmälningsdag: fredag

11 jan. 2013

Sista anmälningsdag: 31 jan. 2013

Ansvarig: Elisabeth Sellin Linde, tfn 073-930 15 55

ANMÄLAN

Första anmälningsdagen kan du anmäla dig på telefonsvararen 018-24 35 01 fr.o.m. kl. 7.00 (precis) Du kan anmäla max. fyra medlemmar med namn och telefonnummer.

De som fått plats får ett inbetalningskort med posten. Betala ej innan du fått denna bekräftelse!

Deltagande i arrangemangen förutsätter att årsavgiften är betald.

Torsdag 11 april – tisdag 23 april

Huset Habsburg – 650 år av centraleuropeisk historia

Buss- och båtresa.

När den gamla Donaumonarkin Österrike-Ungern upplöstes 1918, betydde detta även slutet på en 650-årig epok då Österrike styrts av Huset Habsburg. Habsburgarnas betydelse gick långt utöver politiken. De har satt sin prägel på såväl konst och arkitektur som på musik och litteratur. Även den sociala och tekniska utvecklingen i deras länder vittnar om denna familj.

Program:

dag 1: Uppsala – Trelleborg,

dag 2: Travemünde – Usti nad Labem;

dag 3: Usti nad Labem – Wien;

dag 4-8 (6 nätter) i Wien;

dag 9: Wien – Salzkammergut

(Vöcklabruck);

dag 10 Vöcklabruck – Salzburg – Vöcklabruck;

dag 11: Vöcklabruck – Passau – Geiselwind/Würzburg;

dag 12: Geiselwind – Travemünde;

dag 13: Trelleborg – Stockholm – Uppsala

Resans pris: 14 990,-

Enkelrumstillägg: 1 985,- (gäller ej nattfärjan)

Anmälningsavgift: 1 500 kr

Faktura skickas ut av Breyers Resor

I resans pris ingår: Resa i modern helturistbuss; frukost samtliga dagar; middag dag 1, 2, 9–12. Besök, guidning och entréer enligt program.

Expert och ciceron: Prof. em.

Helmut Müssener.

Teknisk färdledare: Stephan Breyer,

Enköping

Bindande anmälan till USU:s sekretariat, tfn 018-24 35 01

Koördning för anmälan

Till arrangemang som kräver bussresa finns endast 50 platser. När efterfrågan är stor kan vi inte tillmötesgå alla, men vi registrerar alla anmälningar med dag och klockslag och får på så vis en rättvis turordning. Vi beklagar de gånger biljetterna inte räcker till.

Oförutsedda händelser som kan påverka resor meddelas på måndagar i Upsala Nya Tidning under Föreningsnytt. Samma information lämnas på vår webbplats www.usu.se

Första anmälningdag för seriedeltagare: onsdag 12 december
Första anmälningdag för övriga: torsdag 10 januari 2013
Sista anmälningdag: 1 februari 2013
Max 45 personer
Ansvariga: Helmut Müssener
tfn 0173-10450 och
Gudrun Bäckström,
tfn 070-347 14 03
Mer information om resan kan rekvideras från sekretariatet eller laddas ner från www.usu.se.

Lördag 4 maj – lördag 11 maj

Kroatien och Hercegovinas skatter

En rundresa med Reseskaparna som ger dig en inblick i den tidiga historiken till dramatiska händelser som utspelats i vår tid. Vi besöker fascinerande städer i Dalmatien och i Hercegovina, däribland många ”världsarv”. Längs kusten av Kroatien finns de allra vackraste och mest välbevarade antika städerna i världen. Här finns praktfulla venetianska palats och helgedomarna är fyllda av konstskatter. Vår reseledare Zlatko Papac har bott och varit verksam som reseledare i Sverige i 16 år men har nu återvänt till sitt forna hemland.

Dag 1. Arlanda – Split – Mostar
Dag 2. Hercegovinas skatter
Dag 3. Mostar – Trebinje
Dag 4. Dubrovnik och Trebinje
Dag 5. Neretva Dalen – Makarska
Dag 6. Brac. Baska Voda
Dag 7. Egen fridag och byfest Topici
Dag 8. Trogir, Split, hemresa

Resans pris: 11 650 kr (vid 30 pers. i dubbelrum)
Enkelrumstillägg 900 kr (begränsat antal)
Faktura skickas ut av Reseskaparna. I priset ingår: Flyg Arlanda Split t/r, reseledare, bussresa 8 dagar. Del i dubbelrum med frukost 7 nätter, 6 middagar varav en byfest, 4 luncher, 2 vinprovningar, besök, visningar, båtturer, lokala guider enligt program.
Heldagsutflykt till ön Hvar; €40 per person inkl båt, kaffe, lunch inkl. vin. Bokas och betalas på plats.
Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat: 018-24 35 01
Första anmälningdag: torsdag 13 december
Max 40 personer
Ansvariga: Maj Aldskogius, 018-46 03 30, 070-565 56 79 och Gudrun Bäckström, 070-34714 03.
Mer information om resan kan rekvideras från USU:s sekretariat eller laddas ner från www.usu.se.

Söndag 19 maj

West Side Story

Stockholms Stadsteater

New York 1957. De är unga, arbetslösa, kaxiga, rastlösa, rädda, rotlösa, aggressiva och stolta. De krigar för att hitta en plats i ett samhälle där ingen bryr sig. De krigar om vem som ska få älska vem. West Side story den största musikalen av dem alla. Om kärlekens absoluta kraft. Om tillhörighet och utanförskap. Om längtan efter ett annat liv. En berättelse om vår tid.
Musik: Leonard Bernstein

Regi: Ronny Danielsson, Dirigent: Joakim Hallin
I rollerna bl.a. Karl Dyall, Lagaylia Frazer, Sanna Gibbs, Fredrik Lycke
Tider:
17.30 Avresa från S:t Eriks torg
19.30 Föreställningen börjar
Hemresa efter föreställningens slut ca kl 22.15
Åter i Uppsala ca kl 23.30
Pris: 525 kr
Bindande anmälan till USU:s sekretariat. tfn 018-24 35 01
Första anmälningdag: fredag 14 december
Ansvariga: Kerstin Backström, tfn 070-427 78 09 och Margareta Knutsson, tfn 073-627 27 02

Resor som annonseras i kommande medlemsblad:

April 2013?: Pjäserna Chéri och Farliga förbindelser på Dramaten

April – juni: Artipelag - utställning

Maj - juni: Studiebesök till ett Mälarslott

23 maj (prel.): Ny resa med paret Jonsell till Ängsö nationalpark

11–15 juni: Ack Värmeland du sköna. Gejerskolan i Ransäter guidar i Värmland.

Slutet av sept. : Skottland med Rolf Wendle

Okt. 2013 (prel.): Turkiet, bl.a. Kappadokien med Serhat Pactas och Reseskaparna.

Échange Franco-Suédois

Är Du intresserad av att delta i ett seniorutbyte med Frankrike? Ett sådant planeras äga rum under 2013. Tanken är att ca 10 seniorer från Senioruniversitetet i Uppsala besöker Orléans och Loiredalen i slutet av april – början maj och att de franska seniornas svarsbesök äger rum i Uppsala i slutet av augusti – början av september.

Du som är intresserad av att delta i ett sådant utbyte är välkommen att anmäla Ditt intresse senast den 12 december till Karin Hagström, karinhaggar@hotmail.com, tfn. 018-51 58 38 eller till Eva Wockelberg, ewockelberg@hotmail.com.

Minnesord

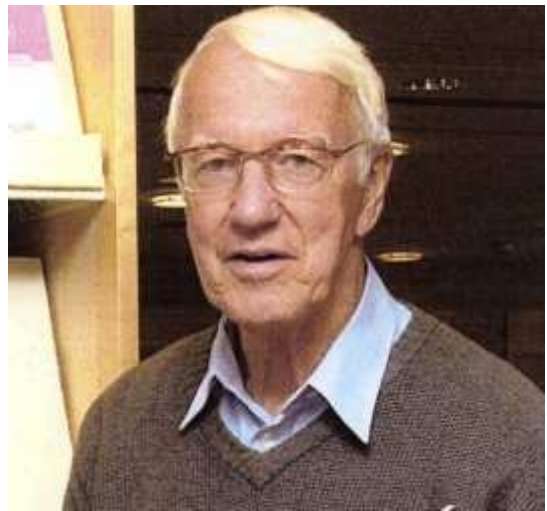
Gunnar Tibell

En mycket uppskattad medarbetare inom Uppsala Senioruniversitet har gått ur tiden. Professor Gunnar Tibell avled, som tidigare meddelats, den 4 september 2012 efter en tids sjukdom.

Efter ett långt yrkesverksamt liv som forskare och professor i kärnfysik vid Uppsala universitet fortsatte Gunnar Tibell efter sin pensionering 1997 att vara aktiv inom sina många intresseområden och Uppsala Senioruniversitet fick möjlighet att ta hans kompetens i anspråk. Efter att ha varit cirkelledare inom Senioruniversitetet på flera fysikkurser under åren 2000-2002 blev Gunnar Tibell medlem 2002 och redan samma år engagerades han som suppleant i styrelsen för den internationella organisationen AIUTA (l'Association Internationale des Universités du Troisième Âge). Han efterträdde Maj Aldskogius som ordinarie ledamot i AIUTA:s styrelse där han var ledamot 2006-2010. Gunnar Tibell var också under många år en engagerad medarbetare i den internationella arbetsgruppen och hans stora internationella erfarenhet blev värdefull både för Senioruniversitetet och AIUTA.

Efter ett förslag från Åke Vinterbäck startades 2002 serien Forskning och Framsteg inom biologi och fysik. Serien utvecklades gemensamt av Gunnar Tibell och Andreas Ehn och deras breda intresseområden var en förutsättning för utvecklingsarbetet och en verklig tillgång för Senioruniversitetet.

Serien byggde på artiklar i den populärvetenskapliga tidskriften Forskning och Framsteg. Efter en inledande

föreläsning av en inbjuden föreläsare följde en livlig diskussion bland väl förberedda deltagare. Serien var mycket välbesökt och fortsatte t.o.m. 2005. Efter några års uppehåll gavs den också 2010.

Universums utveckling från Big Bang till jordelivet var hösten 2011 den sista föreläsningsserien som Gunnar Tibell var med och utvecklade, även denna gång tillsammans med Andreas Ehn. Serien var ytterligare ett exempel på Gunnar Tibells vidsträckta intresseområden.

Vi är många inom Uppsala Senioruniversitet som kommer att sakna Gunnar Tibell som med sin internationella erfarenhet, sin kunskapsbredd och sin entusiasm lämnade värdefulla bidrag till verksamheten inom Uppsala Senioruniversitet.

För Uppsala Senioruniversitet
Ulla Myhrman
Ordförande

Porträtt av en tisdagsföreläsare

Tisdag 5 februari 2013 föreläser professor Fred Nyberg om "Hjärnans belöningsssystem". Det låter spännande och som något att se fram emot. Under hösten har han även hållit en föreläsning över samma ämne i Senioruniversitetets föreläsningsserie "Transmission impossible", så en del av våra läsare har redan gjort hans bekantskap.

Fred Nyberg är en genuin uppsalabo, född på Akademiska sjukhuset 1945, uppväxt i Marielund utanför Uppsala. Han åkte "Lännakatten" (tåg) till skolan och tog studenten i Katedralskolan på reallinjen, matematisk gren 1965. Direkt efter studentexamen började han läsa matematik och sedan fysik på universitetet. Hösten 1966 rådde han ut för en svår trafikolycka, kastades 40 meter ur bilen och hamnade på sjukhus med en skallfraktur, vilket också påverkade balansen. Studierna lades på hyllan och Fred för till Vancouver för att arbeta men kom snart hem igen. Han gjorde militärtjänsten, arbetade en tid som lärare och på forskningslaboratorium, började åter studera men den här gången kemi och biokemi. Han kände sig nu väldigt motiverad och "allt flöt på". Det blev dock ett nytt avbrott i studierna. Han hade en faster, som var rektor för

en skola i dåvarande Zaire och dit för han för att undervisa i bl.a. matematik och fysik (på franska). Han blev kvar i två år. En intressant och upplevelserik tid i en hårt styrd diktaturstat. Där i centralafrika träffade han också sin blivande fru – barnmorska från Mariestad!

Professor Fred Nyberg
(foto: Robert Wirehag)

Väl hemma i Uppsala igen vidtog studier i endokrinologi och hormonernas inverkan på hjärnan. Han disputerade 1981 på farmaceutiska fakulteten på en avhandling om hypofyshormoner och har sedan dess forskat på både kemi och beteendenaspekter vid drogberoende. Han har varit professor i farmakologi vid Uppsala universitet och knuten till Medicinska forskningsrådet som forskare och professor. Numera är han seniorprofessor.

Fred Nyberg är en nyfiken person och vill ha mycket på gång och han har verkligen många strängar på sin lyra. Se programbladets presentation av tisdagsföreläsare, där man kan läsa mer om den roll han har och har haft i olika föreningar och kommittéer. Han har varit prefekt på institutionen för farmaceutisk biovetenskap och därefter dekanus på farmaceutiska fakulteten. För närvarande är han koordinator för Uppsala universitets tvärvetenskapliga satsning på forskning om läkemedel och droger, U-FOLD. Han fungerar också som sakkunnig vid rättegångar, där beroendenaspekten – även spelberoende – har betydelse.

Han reser över hela världen som gästföreläsare, har

varit gästprofessor i Tokyo, ordnar internationella konferenser och samarbetsprojekt. Hans vetenskapliga publikationer är runt fyrahundra och han har dessutom varit redaktör för åtskilliga böcker. Han har varit med om mycket på sina många resor och kanske resulterar upplevelserna så småningom i en bok.

Fritid finns det kanske inte så mycket av men idrottsintresset är stort och han har spelat tennis och fotboll samt varit ordförande för Sirius ungdomssektion i fotboll. Han är en flitig kyrkobesökare.

Text: Margareta Westin

Ny serie och cirkel

Sidenvägens textilier

Österlandet, Persien, Samarkand – ord som fyller oss med romantiska känslor och spända förväntningar, trots att vi vet ganska lite om dem. Nu tänker Senioruniversitetet råda bot för vår troliga okunnighet genom att till våren engagera Desirée Koslin för både en föreläsningsserie – Sidenvägens textilier – och en studiecirkel kring samma ämne. Med hjälp av sin kunskap om tyger och vävnader och med fokus på Sidenvägen kommer hon att berätta om betydelsen och effekterna av karavanvägen och handeln genom den.

Sitter du i Desirées vardagsrum i centrala Uppsala är det märkligt nog inte ett dugg svårt att föreställa sig dofterna av kryddorna, kamelernas lunkande och sidenets glans. Rummet är otroligt vackert och spännande. Fyllt av reseminnen men komponerat med estetisk finesse. Maffiga egentillverkade väggbonader, spröda hemvävda gardiner, en charmig amerikansk 1800-talssoffa, ett stort bord som tycks vara utskuret direkt ur ett vresigt gammalt träd. I ljuset vid balkongen lutar sig en vävram med små sandpåsar som spänner varpen, garner och en symaskin. Allt format till en inredning som nästan tar andan ur en. Till och med stekpannor och knivar som hon hänger upp på köksväggen blir strax ett konstverk.

Stenar i öknen

Hon utnämner det lilla bordet mellan oss till den stora öknen i Kinas allra innersta hörn. Man kan säga, visar hon, att handelsresorna hade sitt centrum här. På ena sidan av ökenområdet finns den blå stenen – lapis lazuli – och på den andra bryter man den gröna och vita jaden. Här längst upp i norr ligger det bördiga Tarimbäckenet med sin sidentillverkning, sina mattor och fruktodlingar. Hit strömmade varor från Indien och Kina för att föras vidare västerut i de långa vindlande kameltågen. (Jag slår upp atlasen när jag kommer hem. Vilka vägar! Från Indien måste man ta sig över berg av Himalayas höjder, från Kina lite lägre, men sen ska man västerut genom Afghanistans ödsliga bergkedjor. Och de såg likadana ut den gången!).

Desirée kommer att beröra allt detta. Med utgångspunkt i vävar och tyger kommer hon att låta oss lära kän-

Foto: Inger Hammer

*Agneta Sundelöf (t.v.) intervjuar
Desirée Koslin*

na samhällen med dess historia och människor. Sidenvägen var i funktion från 100-talet f.Kr. och långt in i vår medeltid. Vad kan inte ett mönster berätta om kultur eller en vävteknik om utveckling!

Förra året kom Desirée tillbaka hem till Uppsala efter 45 år utomlands, huvudsakligen i Indien och USA. Hon har varit hemma varje år, sen hon lämnade flickskolan och praktiken på Hemslöjden för ett jobb som volontär i Indien, men är ändå förvånad, fast mycket nöjd med sitt nya svenska liv. I New York har hon skaffat sig utbildning – textilier och konsthistoria är hennes områden. Vi hann aldrig diskutera hur hon definierar och drar gränser mellan till exempel konsthantverk och textila konstverk – det skulle säkert varit intressant. Hennes CV är oändligt med doktorsavhandling i konsthistoria, papers, artiklar, deltagande i olika aktiviteter och utställningar av textila arbeten. Hennes till synes intensiva yrkesliv har cirklat kring design och utbildning, bland annat som möbeldesigner och universitetslärare. Faktum är att hon i dagarna tillfälligt återvänder till Fashion Institute of Technology, State University of New York för att avsluta ett projekt där, innan vi får följa hennes serie eller studiecirkel. Vilket utan tvivel kommer att bli utomordentligt inspirerande och fyllt av glädje.

Text: Agneta Sundelöf

Kurs i spanska gav utbyte

Foto: Karin Carlsson

Anders Fredholm
arrangerade resan

Det var i oktober i år som en grupp svenska Uppsala-seniorer mötte värmen i Alicante och fick chansen att lära känna spansk vardag. Besöket var ett svensk-spanskt utbyte och ett inslag i de kurser i spanska som Anders Fredholm och två andra lärare håller i vid Uppsala Senioruniversitet. Vistelsen hade föregåtts av ett veckolångt besök i Uppsala i juni.

Att det blev just Alicante berodde på att det fanns

upparbetade kanaler inom det internationella nätverk som både Uppsala och Alicante deltar i.

– Jag tog kontakt och fick respons direkt, säger Anders.

Kulturella inslag

Det spanska besöksprogrammet var ambitiöst upplagt. De kulturella inslagen hade en framträdande plats. Museerna i Alicante imponerade. Det gjorde också en resa till bergen och en utflykt till palmstaden Elche.

De spanska värdarna ställde upp till hundra procent. Möjligen blev det inte så mycket tid över till att ligga och bada i den stad som är så känd för sina långa sandstränder. Särskilt inte med tanke på att måltiderna hade sin givna plats i programmet. Under en lunch, upp till två och en halv timme, fanns det goda möjligheter till språkträning och dessutom till att närmare lära känna paella, tortilla och bläckfisk.

Foto: Anders Fredholm

Här är gruppen på väg ner från Alicantes imponerande borg Santa Bárbara. Från vänster står José Manuel Mora, Ann-Christine Karén, Birgitta Larsson, Ana Planelles Chápuli, Ulla-Britt Östman, Eilert Karlsson (skymd), Margareta Friman, Eva Elinder, Yvonne Lindberg, Ulla Hjelmqvist, Julia Jiménez Mañas och Olga Rodrigo Cienfuegos.

Senioruniversitetet i Alicante, som är en filial till Alicantes universitet, har ett omfattande program, dryga 30-talet kurser och ca 1400 inskrivna elever. På förteckningen som Anders Fredholm plockar fram är det språken som dominerar, engelska och spanska, men det förekommer också kurser i kulturarv och biologi, t.ex. Antikens Grekland, Maktens arkitektur och Marinbiologi. Däremot

finns inte så många inslag av praktisk art även om förteckningen också visar på Vardagens psykologi och kurser i Internet och Photoshop.

– Alicante har mest teoretiska ämnen, här gäller inte stavgång, konstaterar Anders.

Han berättar vidare att seniorerna i Alicante får poäng och diplom efter vissa kurser och att verksamheten står på egen rektor. Lägsta åldersgränsen är satt till 50 år.

– De strävar efter att ha yngre medlemmar i sin organisation och är stolta över generationsskillnaderna.

Det spanska senioruniversitetet har verksamhet vid 10-12 orter utanför Alicanteområdet. Dit åker lärarna med jämna mellanrum för att undervisa. Ett tips för Uppsala kanske? Att etablera sig i Knivsta eller Enköping?

Foto: Anders Fredholm

Vy från Explanada de España. Alicante har 350 000 invånare och ligger vid kustresan Costa Blanca.

Vad tyckte spanjorerna då om besöket i Uppsala?

– Om de alls hade trott att vi var kyliga och avståndstagande, så reviderades den uppfattningen helt, säger Anders.

Välkomstkalas med sång av Senioruniversitetets ”Goldsingers” och nationaldagsfirande med handhälsning av Uppsalas landshövding bidrog säkert till den goda stämningen, men också utflykterna med buss och bil. De svenska värdarna hade bl. a. arrangerat en resa till Österbybruk (med en nyckelharpspelande guide), en tur med Djurgårdsfärjan på Stockholms ström och sist men inte minst ett besök på Vasamuseet, där guidningen skedde på spanska.

– De var mycket imponerade över att spanska var så gångbart i Sverige.

En spännande erfarenhet för dem måste också ha varit att äta stekt strömming med potatismos och lingonsylt. Det var under ett besök i Nyköping som de fick njuta av den svenska husmanskosten.

Sammanfattningsvis tycker Anders Fredholm att utbytet gav mersmak liksom tidigare ett liknande utbyte med Dresden i Tyskland. Och nu är snart ett nytt på gång. Det planeras tillsammans med Orléans i Frankrike.

– Ett bra sätt att lära sig mer om andra kulturer, konstaterar Anders.

Text: Karin Carlsson

Den botfärdiges bön

Förlåt mig min kropp, för att jag idag återigen har förgått mig mot dig.

Jag har misshandlat dig fysiskt genom att tillföra dig gifter och för mycket fett och socker, som jag vet att du inte mår bra av. Jag har underlåtit att rasta dig, trots att du så tydligt visade, att du behövde det. Jag har inte heller gett dig den vila, jag så väl vet, att du behöver.

Trots att du på alla sätt, genom ont i huvudet, ont i musklerna, snörp i magen, ville göra mig uppmärksam på dina behov, valde jag att inte hörsamma dessa signaler.

Jag har också misshandlat dig psykiskt, genom förakt och otålighet, genom orättvisa jämförelser med andra kroppar, som jag funnit mer tilltalande.

Och detta trots att du varit mig till så mycken hjälp.

Du har burit mig dit jag velat. Du har låtit mig se, höra, känna och smaka så mycket. Så många dofter har piggat upp mig.

Du har helt på egen hand läkt mina sår, bytt ut gamla uttjänta celler, motat bort illasinnade inkräktare som virus och bakterier. Låtit mig uppleva andra kroppar.

Utan dig vore jag intet.

Ändå skall du veta att jag aldrig velat göra dig illa. Jag ville egentligen visa, hur stolt jag är över dig. Hur glad jag är över att ha dig. Egentligen ville jag ge dig allt du behöver för att må bra.

Jag förstår inte alls hur det kunde bli så här.

Men vet du, imorgon är en ny dag. Då tänker jag inte göra om mina misstag. Då skall jag ge dig allt jag behöver.

Jag skall stolt visa upp dig för omvärlden.

För jag vet, att du är mitt allt.

Elisabeth Lindberg

Titta in i Skrivarstugan!

Nästa nummer i Senioruniversitetets rapportserie kommer att heta

Tag och skriv – Tjugo år med Uppsala Senioruniversitets Skrivarstuga

Huvuddelen av rapporten utgörs av texter som skrivits av deltagare i Skrivarstugan. Dessutom beskrivs kortfattat omfattningen och uppläggningsen av dessa studiecirkel, och några av ledarna redovisar sina erfarenheter av verksamheten. Rapporten har sammanställts av Kia Sjöström, biträdd av Agneta Sundelöf. Rapporten väntas utkomma omkring den 10 december. Exakt datum meddelas på Senioruniversitetets hemsida.

Rapporten kan köpas från sekretariatet för 100 kr. Öppet kl. 10–12.

Dörren låst. Ring 018-24 35 01.

Vill man ha rapporten hemskickad tillkommer portokostnad.